

Ár 2012, föstudaginn 23. mars, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 111/2011**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 15. desember 2011, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 8. nóvember 2011. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. desember 2011, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust, með bréfi dagsettu 2. febrúar 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 7. febrúar 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 23. mars 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 9. nóvember 2007 var bílasamningur, kaupleigusamningur með jöfnum greiðslum, nr. X, gerður. FF var leigusali og A var leigutaki. Sjálfskuldarábyrgðaraðili á samningnum var sóknaraðili.

Hið leigða var bifreiðin B. Leigutímabilið var frá 9. nóvember 2007 til 8. nóvember 2014. Kaupverð hins leigða var kr. 2.390.000, innborgun kr. 200.000, stofngjald kr. 79.684, umsýslugjald kr. 7.000 og samningsverð kr. 2.276.684. Mánaðarleg leiga m.v. ISK var 31.016 kr. að meðaltali yfir lánstímann. Kaupverð í lok samnings var m.v. ISK 1.000 kr. Vextir voru óverðtryggðir vextir bílasamninga skv. ákvörðun FF á hverjum tíma. Vextir miðuðust við myntkörfuna FF3 sem var samsett úr JPY 50% og CHF 50%. Endanleg fjárhæð á myntkörfunni réðist af útgreiðsludegi samnings.

Þann 19. desember 2008 var gert samkomulag um að sóknaraðili myndi yfirtaka allan rétt og allar skyldur A samkvæmt bílasamningi nr. X. Eftirstöðvar samningsins þann 19. desember 2008 voru kr. 4.640.978. Sóknaraðili kveður FF hafa ráðlagt sér að yfirtaka lánið, þar sem hann væri ábyrgðarmaður þess.

Þann 24. janúar 2011 úrskurðaði héraðsdómur Reykjavíkur um staðfestingu nauðasamnings vegna FF. Nauðasamningurinn fól meðal annars í sér að allir almennir viðskiptavinir félagsins sem ættu kröfu á félagið vegna ólögðra tenginga samningsskuldbindinga við gengi erlendra gjaldmiðla fengju fullnustu á kröfum sínum með eftirfarandi hætti. Í fyrsta lagi að þar sem því yrði við komið kæmi inneign til lækkunar á höfuðstól eftirstöðva samnings. Í öðru lagi að væru samningar uppgerðir, t.d. þeim hefði verið lokað, en viðskiptavinur ætti kröfu á FF t.d. vegna ólögðra samningsákvæða þá myndu allar kröfur upp að kr. 1.000.000 fást greiddar að fullu og upp í kröfur kr. 1.000.001 eða hærri greiddist 5,6% kröfufjárhæðar eða kr. 1.000.000 að vali viðskiptavina.

Vorið 2011 var endurútreikningur láns X birtur í tvennu lagi, annars vegar fyrir aðilaskipti að samningnum og hins vegar eftir. Greiðslur samtals vaxtareiknaðar fyrir aðilaskiptin voru kr. 758.231 og ný staða láns kr. -3.107.114. Þá voru greiðslur samtals vaxtareiknaðar eftir aðilaskiptin kr. 593.917 og ný staða láns var kr. 5.201.862. Sóknaraðili fór fram á fá endurgreiðsluna, sem ábyrgðarmaður lánsins, sbr. 3.107.114. Varnaraðili hafnaði því en hefur enn ekki greitt fyrri skuldara vegna endurútreikningsins.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 8. nóvember 2011.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að fá leiðréttingu á ólöglegu láni nr. X í fjárhæð kr. 3.107.114. Sóknaraðili vísar til þess að lánið sé ólöglegt. Bendir sóknaraðili á að FF hafi fengið heimild til nauðasamningsumleitana og eftir að nauðasamningurinn hefi verið staðfestur hafi sú fjárhæð sem sóknaraðili átt að fá leiðrétt, þ.e. kr. 3.107.114, verið afskrifuð niður í kr. 1.000.000, sem fyrirtækið A fái, en sóknaraðili sitji uppi með lán að fjárhæð kr. 5.000.000.

Til stuðnings kröfu sinni vísar sóknaraðili til laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu þar sem fram komi að ábyrgðarmaður eigi rétt á endurgreiðslu. Þá komi fram í nauðasamningnum að þar sem því verði við komið komi inneign til lækkunar á höfuðstól eftirstöðva lánsamninga. Þá bendir sóknaraðili á að hann hafi átt fyrirtækið og borið alla ábyrgð á láninu sem ábyrgðarmaður. Því hafi hann yfirtekið lánið þó svo að það væri kr. 5.200.000 en að verðgildi bílsins hafi verið 2.200.000 kr.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Lesi má úr kröfum varnaraðila að þess sé krafist að kröfu sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili vísar til þess að samkvæmt 7. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu hafi fyrirtæki A átt rétt á að fá greitt 1.000.000 af kr. 3.107.114. Sóknaraðili hafi ekki sýnt fram á að hann sjálfur persónulega hafi greitt afborganir af bílasamningi nr. X fyrir aðalskuldara sbr. 8. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að leiðréttingu vegna endurútreiknings á bílasamningi nr. X. Skilja má kröfu sóknaraðila þannig að hann krefjist þess að fá sjálfur leiðréttingu þá sem gerð var á láni nr. X, vegna fyrri skuldara, A, þar sem lánið hafi

verið tengt ólögmætri gengistryggingu. Lesa má úr kröfum varnaraðila að hann krefjist þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Í 18. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu er fjallað um hversu með skuli fara þegar samningsákvæði um vexti eða annað endurgjald fyrir lánveitingu teljast ógild.

Í 7. mgr. ákvæðisins er sérstaklega fjallað um hvernig uppgjör vegna slíkra lána skuli leiðrétta þegar orðið hafa aðila- eða skuldaraskipti að lánessamningi þar sem um sé að ræða ólögmæta vexti og/eða verðtryggingu. Skuli þá hver skuldara eiga sjálfstæðan rétt gagnvart kröfuhafa til leiðréttingar á greiðslum þeim sem þeir inntu af hendi vegna lánsins, svo og rétt eða skyldu til leiðréttingar vegna breytinga á höfuðstól lánsins vegna áhrifa gengistryggingar. Réttindi og skyldur hvers og eins aðila skuli miðast við þann tíma sem viðkomandi var skuldari lánessamnings. Sé aðili ekki lengur skuldari láns skuli mismunur vegna greiðslna og leiðrétting höfuðstóls vegna ólögmætrar verðtryggingar koma til sérstaks uppgjörs. Sé aðili enn skuldari skuli mismunur greiðslna færður á höfuðstól láns eða dreginn frá honum. Þá kemur fram í 8. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 að ákvæði greinarinnar um greiðslur úr hendi skuldara eigi, eftir því sem við eigi, við um greiðslur sem inntar hafi verið af hendi af öðrum aðilum fyrir skuldara, sem og ábyrgðarmönnum fjárskuldbindinga, og jafnframt greiðslur sem kröfuhafi hafi fengið vegna fullnustugerða. Sanni ábyrgðarmaður eða veðeigandi rétt sinn skuli greiðslur til þeirra ganga fyrir öðrum greiðslum skuldara við uppgjör skv. 6. og 7. mgr.

Sóknaraðili virðist byggja málatilbúnað sinn á því, að hann hafi í raun greitt af láninu sem ábyrgðarmaður fyrir skuldarann, A og að hann hafi ekki glatað betri rétti með því að taka lánið yfir sjálfur. Ekki er unnt að fallast á þetta. Yfirtaka sóknaraðila á réttindum og skyldum A samkvæmt samningnum þann 19. desember 2008 var afdráttarlaus og sóknaraðili hefur ekki fært sönnur á að hafa innt af hendi greiðslur fyrir skuldara, A. Af því leiðir að sóknaraðili hefur ekki sannað rétt sinn til þess að greiðslur, skv. endurútreikningi, vegna þess tímabils sem skuldari skv. samningi nr. X var A, skuli ganga til hans eða lækkunar á höfuðstól lánsins. Enda kemur fram í 7. mgr. 18. gr. laga nr. 38/2001 að hver skuldara skuli eiga sjálfstæðan rétt gagnvart kröfuhafa til leiðréttingar á greiðslum sem þeir inntu af hendi vegna lánsins, svo og rétt eða skyldu til leiðréttingar vegna breytinga á höfuðstól lánsins vegna áhrifa gengistryggingar. Réttindi og skyldur hvers og eins aðila skulu miðast við þann tíma sem viðkomandi var skuldari lánessamnings. Ljóst er að lánið var einnig endurútreiknað frá þeim tíma sem sóknaraðili tók við því og verður ekki fallist á með sóknaraðila að hann eigi frekari rétt til lækkunar höfuðstóls lánsins en sá endurútreikningur ber með sér.

Í ljósi framangreinds ber að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 23. mars 2012

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason